

Elpusztult malom

Vízikönyve nincs a levéltárban

Összefoglalás

Az *Elpusztult malomnak* (Wöller István tanulmányában Fekete M. malom) nincs vízikönyve a levéltárban. Létezésére csak alsó és felső szomszédainak vízikönyvi dokumentumai utalnak, illetve a második katonai felmérés térképén látható, név nélkül jelölve [B2-1].

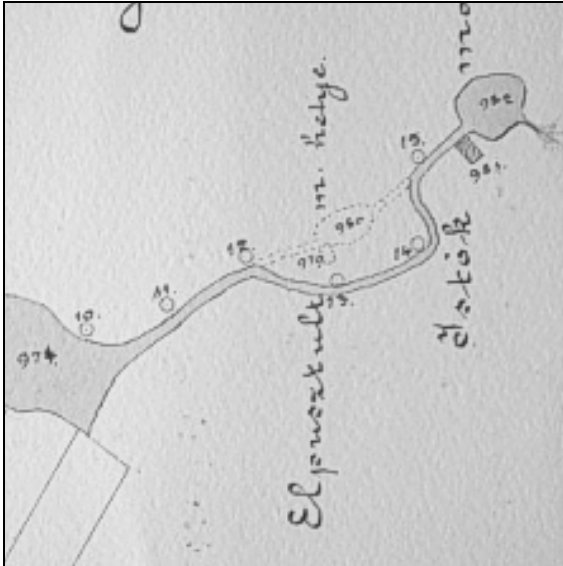

Kinagyított részlet a II. katonai felmérés térképszelvényéről [B2-2].

A Bánya-ér pápateszéri területén épült 14 malom jól látható a térképen - a tizennégyből négy névvel jelölve (Hofstetter, Falu M., András M, Szigeti M.), a többi név nélkül. A térképen jól kivehető, hogy a "Falu M." néven jelölt malom fölött még 3 malom található, köztük az *Elpusztult malom* is.

A *Hofstädter malom* vízikönyvében, a hossz- és keresztshelvények rajzán [B2-3] az *Elpusztult malom* a Simándli és az Istók malom között, 13 + 00 szelvény-számmal van jelölve.

A Simándli malom helyszínrajza [B2-4] az *Elpusztult malom* és a malomtó helyét helyrajzi számokkal közli. A kinagyított részleten jól olvasható a malomépület 979-es és a malomtó 980-as helyrajzi száma. Az *Elpusztult malom* felső szomszédja, az Istók malom épülete ezen a térképen 981-es, a malomtó 982-es helyrajzi számon szerepel. A térképet a hiteles telekkönyvi kataszteri térkép után 1909 május hóban Török János mérnök készítette.

A *Fenyőfő községi malom* vízikönyvében a [B2-5] helyszínrajzon felső szomszédja az Istók malom, alsó szomszédja a Simándli malom. A rajzot Török József mérnök felvételei után átdolgozta ifj. Stetka Péter okl. mérnök. A malomtó és a patak bal partján állott malomépület szaggatott vonallal van jelölve, a 13-as szelvénynél [B2-6].

A fentiek alapján az *Elpusztult malom* helyét ma is pontosan be tudjuk azonosítani.

Az *Elpusztult malom* és alsó szomszédja között alig 300 méter a távolság, a felső szomszédtól még kevesebb, alig 200 méter. Ilyen kis területen a patak esése aligha érhet el a 2-2,5 métert, ami erősen behatárolta a malomkerék átmérőjét és így a malom teljesítményét is. Valószínű, hogy a 25 pápateszéri malom közül a levéltári adatok szerint elsőként leállított malom megszüntetésének oka a rosszul megválasztott helyben, s ennek következtében az alacsony hatásfokban keresendő.

[B2-1] http://mapire.staatsarchiv.at/hu/map/mkf_hun/?zoom=15&lat=47.37425&lon=17.74471

[B2-2] <http://motka.gyor.hu/file/atch/86/cimg2136.jpg>

[B2-3] <http://motka.gyor.hu/file/atch/86/elpusztult-1.pdf>

[B2-4] <http://motka.gyor.hu/file/atch/86/elpusztult-2.pdf>

[B2-5] <http://motka.gyor.hu/file/atch/86/elpusztult-3.pdf>

[B2-6] <http://motka.gyor.hu/file/atch/86/cimg2144.jpg>